

Vitalita ...

(Pokračování ze str. 15)

I když bylo všechno osivo vysoce klíčivé s klíčivostí nad 95 %, vykazovalo různou vitalitu. Nejvyšší vitalitu vykázaly vzorky č. 4 a 8.

Na poli i podle počasí

Výsledky polních pokusů ve všech letech značnou měrou ovlivnil průběh počasí. V roce 2016 se selo se za sucha a po zasetí velmi dlouho téměř neprošlo. Rostliny máku při nedostatku vláhy vzházely velmi pomalu a porosty byly mezerovité. Při odpočtech rostlin po vzejití se polní vzházivost pohybovala na velmi nízké úrovni.

Vydatněji zapršelo až ve třetí dekádě května, což se kladně odrazilo na kvalitě porostů máku. Koncem května přišel vydatný déšť doprovázený kroupami, které sice porosty máku mírně poškodily, ale vlaha rostlinám velmi prospěla. Porosty rychle zregenerovaly a zmohtněly.

I přes nízký počet rostlin byly v roce 2016 patrné rozdíly v polní vzházivosti (tabulka 3a). Nejlépe vzešly nejvitalnější vzorky osiva 10, 11 a 12. U vzorků 10 a 11 byl také zjištěn nejvyšší počet makovic. Vzorky 10, 11 a 12 poskytly i nejvyšší výnos semen. Srovnatelný výnos poskytl také vzorek 8.

I v roce 2017 se počasí podepsalo na dosažených výsledcích. Selo se za příznivých vláhových a teplotních podmínek. Rostliny máku v roce 2017 při dostatku vláhy vzházely dobře a porosty byly poměrně husté. Při odpočtech rostlin po vzejití se polní vzházivost pohybovala na vysoké úrovni. V průměru vzešlo osmdesát rostlin na metru čtverečním (tabulka 3b). Vzhledem k tomu, že všechny porovnávané vzorky osiva vykázaly v laboratorních testech vysokou kvalitu, nebyl v roce 2017 nalezen vztah mezi laboratorní a polní vzházivostí.

Během vegetace v roce 2017 ale došlo ke značné redukci vzešlých rostlin máku, zbyly jen ty silné, dobře vyvinuté. Před sklizní zůstalo na metru čtverečním průměrně 64 rostlin. Průměrný počet makovic na metru čtverečním dosáhl 105, přičemž velkých makovic bylo v průměru 88. V pokusech bylo možno vypořádat vztah mezi kvalitou osiva a počtem makovic. Z osiva vzorku č. 4 s nejvyšší vitalitou sice nevzešlo nejvíce rostlin, ale vytvořilo se nejvíce makovic a především nejvíce velkých makovic. Tento vzorek také patřil k nejvýnosnějším.

Tab. 3a – Počet rostlin a makovic na 1 m² a výnos semen při 8% vlhkosti v roce 2016

Číslo vzorku	Počet rostlin po vzejití na 1 m ²	Celkový počet makovic na 1 m ²	Makovice velké na 1 m ²	Výnos semen (t/ha)
1	18	95	92	1,40
2	13	101	97	1,15
3	17	98	96	1,69
4	19	106	102	1,40
5	18	101	97	1,45
6	16	95	93	1,15
7	19	117	112	1,63
8	23	101	98	1,81
9	21	117	114	1,59
10	28	122	114	1,86
11	27	123	116	1,81
12	24	114	112	1,75
13	22	107	105	1,68
14	21	119	113	1,66

Tab. 3b – Počet rostlin a makovic na 1 m² a výnos semen při 8% vlhkosti v roce 2017

Číslo vzorku	Počet rostlin po vzejití na 1 m ²	Počet rostlin před sklizní na 1 m ²	Celkový počet makovic na 1 m ²	Makovice velké na 1 m ²	Výnos semen t/ha
1	107	76	105	92	0,59
2	125	70	111	99	0,61
3	104	77	110	95	0,77
4	79	71	117	108	0,73
5	81	59	104	91	0,68
6	78	69	98	92	0,69
7	81	73	105	91	0,63
8	80	51	100	79	0,45
9	76	67	114	78	0,35
10	73	59	113	91	0,58
11	78	64	108	94	0,85
12	87	63	111	81	0,44
13	84	54	85	74	0,53
14	60	53	91	80	0,57
15	61	61	94	83	0,56
16	79	60	99	87	0,51
17	61	72	99	87	0,52
18	77	57	112	93	0,49
19	64	63	104	84	0,57
20	69	52	96	77	0,52
21	67	60	112	83	0,47
22	77	73	116	92	0,35

Tab. 3c Počet rostlin a makovic na 1 m² a výnos semen při 8% vlhkosti v roce 2018

Číslo vzorku	Počet rostlin po vzejití na 1 m ²	Počet rostlin před sklizní na 1 m ²	Celkový počet makovic na 1 m ²	Makovice velké na 1 m ²	Výnos semen t/ha
1	12	8	23	18	nesklizeno
2	9	12	31	27	0,21
3	7	4	10	9	0,18
4	29	30	66	56	0,60
5	18	12	35	31	0,47
6	15	16	40	35	0,35
7	19	13	39	33	0,34
8	32	26	43	39	0,94
9	19	21	40	39	0,70
10	20	15	39	33	0,32
11	23	20	47	41	0,79
12	19	22	46	40	0,75

Při vzházení máku v roce 2017 ale semena máku netrpěla nedostatkem vláhy jako v roce 2016 a všechny vzorky osiva dobře vzešly. U přehoustlých porostů pak došlo k jejich prořidnutí do konce vegetace. Určité souvislosti mezi vitalitou osiva, výnosovými prvky a výnosem ale přesto byly nalezeny i v roce 2017.

Také v roce 2018 výsledky polních pokusů značnou měrou ovlivnil průběh počasí. Selo se za nepříznivých vláhových podmínek a suchu přetrvávalo i po zasetí. Rostliny máku při nedostatku vláhy vzházely pomalu a porosty byly řídké. Při odpočtech rostlin po vzejití se polní vzházivost pohybovala na nízké úrovni. Při porovnání s testy vitality ale polní vzházivost dobře kopírovala výsledky stresových testů, nejlépe vzešly vzorky č. 4 a 8 (tabulka 3c). Během vegetace se počet rostlin příliš nezměnil.

V pokusech bylo možno vypořádat vztah mezi kvalitou osiva a počtem makovic. Z vysoce vitálního osiva bílého máku vzorku č. 4 rostliny vytvořily největší množství makovic a také nejvíce velkých makovic. Tento vzorek poskytl nejvyšší výnos ze čtyř porovnávaných variant osiva bílého máku.

V roce 2018 se selo za sucha a po zasetí přetrvávalo suché počasí s vysokými teplotami. Při vzházení máku vzházající rostliny trpěly nedostatkem vláhy stejně jako v roce 2016. V pokusech se potvrdilo, že se vitalita osiva projeví především ve stresových podmínkách.

Zatímco v letech 2015 a 2016 (tabulka 3a) se v pokusech s mákem dosahovalo vysokých výnosů, v pokusech v letech 2017 a 2018 tomu tak nebylo (tabulky 3b a 3c). Na nízké výnosové úrovni se podepsal nepříznivý průběh povětrnostních podmínek v době vegetace máku.

(Pokračování na str. 17)

inzerce

Královna mezi odrůdami slunečnice

Pěstitelsky nepříznivý rok 2018 z pohledu nedostatku srážek ukázal, které hybridy slunečnice v naší republice jsou schopny tuto situaci nejlépe ustát. Z tohoto pohledu to vyhrála jednoznačně nejpěstovanější konvenční slunečnice v České republice, a to hybridní odrůda ES Biba a novinka v sortimentu slunečnic hybridní odrůda ES Rosalia.

Společnost Agrofina zastupuje již více než dvacet let francouzské osivářské družstvo Euralis Semences, a to konkrétně v osivu slunečnice, které dodává zemědělcům.

ES Biba

Mezi neprodávanějšími konvenčními hybridy v České republice jednoznačně kraluje raný hybrid slunečnice ES Biba, který má špičkové výnosové výsledky na provozních plochách u zemědělců, výborný zdravotní stav a vynikající odolnost vůči suchu. Právě mimořádná odolnost k suchu a vynikající zdravotní stav tohoto hybridu přispívá nemalou měrou k tomu, že hybrid ES Biba vystupuje v posledních letech na stupni vítězů na provozních plochách našich zemědělců. V uplynulých pěstitelských sezónách 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 a 2018 byla u zemědělců v ČR podle šetření SPZO absolutně nejpěstovanější raná hybridní odrůda ES Biba.

ES Biba byla registrována v ČR v roce 2008 a zaujala místo kontrolního hybridu v raném sortimentu v registračních zkouškách Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského. Na provozních plochách u našich zemědělců se řadí za poslední sledované roky mezi nejvýnosnější hybridy s nejvyšším výnosem nažek z jednoho hektaru sklizňové plochy. V České republice je pěstována od roku 2009 a dosud nebyla překonána žádným konkurenčním hybridem. Rajonizačně můžeme hybrid doporučit do kukuřičné a řepařské výrobní oblasti. Slunečnicové nažky mají vysoký obsah oleje.



Slunečnice ES Biba – nejvýnosnější konvenční hybrid slunečnice v ČR v roce 2018 v pokusech SPZO 2018 Foto archiv firmy

ES Biba je raný dvouliniový hybrid do intenzivnějších podmínek, s výraznou odolností proti suchu. Hybrid je nízkého vzrůstu a díky své ranosti není nutné porost před sklizní desikovat. ES Biba má nejnižší poléhavost porostu před sklizní ze všech hybridů v raném sortimentu a zároveň je nejzdravějším hybridem na poli z kolekce nejvýkonnějších materiálů raného sortimentu slunečnic. Hybrid je určen náročným pěstitelům, kteří vyžadují to nejlepší od svých dodavatelů osiv. Slechtitelům se podaří vyšlechtit skutečný unikát v kolekci slunečnicových hybridů.



Slunečnice ES Rosalia – druhý nejvýnosnější konvenční hybrid slunečnice v ČR v roce 2018 v pokusech SPZO 2018 Foto archiv firmy

ES Rosalia

Společnost Agrofina nabídne pro rok 2019 pěstitelům zcela nový hybrid slunečnice s názvem ES Rosalia.

ES Rosalia je dvouliniový hybrid s velmi dobrou odolností k houbovým chorobám, s velmi vysokým výnosem nažek a oleje a střední sklizňovou vlhkostí. ES Rosalia velmi dobře odolává suchu a je vhodná pro všechny typy půd. Byla registrována ve Francii v roce 2016. Rajonizačně můžeme hybrid doporučit především do celé kukuřičné výrobní oblasti a teplejší řepařské výrobní oblasti při střední intenzitě pěstování. Hybrid je středního vzrůstu s výbornou odolností vůči suchu. Slechtitelům se podaří vyšlechtit špičkový hybrid do suchých oblastí. Vysoká výkonnost tohoto hybridu spolu s mimořádnou odolností k suchu předurčuje tento hybrid k velké pozornosti agronomů pro novou sezónu 2019.



Hybrid ES Savana – dlouho očekávaná novinka Foto archiv firmy

ES Savana

ES Savana je hybrid nové generace prvním rokem na trhu. Tento sezóně raný suchovzdorný hybrid ES Savana je dlouho očekávanou novinkou. Vyniká velmi vysokým výnosem, zvláště v suchých oblastech, zaručenou raností a výbornou olejnatostí. Díky tomu by měl být rychle zaveden do pěstitelské praxe v ČR. Registrován byl již ve Španělsku a Bulharsku, suchem velmi postižených zemích, odkud pocházejí vynikající reference na tento hybrid. Jedná se o středně vysoký, klasický typ, velmi odolný k poléhání, s výborným zdravotním stavem, který je odolný proti suchu a vhodný pro pěstování ve všech podmínkách ČR, tedy i okrajových. První výsledky pokusů v ČR ukazují na výrazný výnosový potenciál, takže lze očekávat, že v blízkém budoucnu to může být jeden z nosných hybridů v ČR. Za zmínku stojí i vysoká homogenita porostu a polozpřímený úbor v období plné zralosti, ve kterém se nedrží srážková voda a nažky tak dosahují nízké sklizňové vlhkosti. V roce 2018 bylo k dispozici v omezeném množství první osivo na běžné plochy a pěstitelé byli v tomto velmi suchém a horkém ročníku s výsledky tohoto hybridu, zvláště v Čechách, velmi spokojeni. Vynikající výsledky hybrid ES Savana potvrdil i v pokusech Kralovické zemědělské a. s. na severu Plzeňska, kde dosáhl rekordního výnosu 4,42 t/ha a v konkurenci deseti hybridů jasně zvítězil. Podobně úspěšný byl i na pozemcích Agrony Rpety na Hořovicku, kde obsadil druhé místo s čistým výnosem 2,81 t/ha.

Ing. Jiří Kratochvíl
Agrofina s. r. o.